

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

№ 12(1025) | АЎТОРАК, 25 чэрвеня 2002 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць два разы ў месяц | Цана дагаворная

**ВЫПУСКНИКАМ ГДУ – ШЧАСЛІВАГА ШЛЯХУ Ў СА-
МАСТОЙНАЕ ПРАЦОЎНАЕ ЖЫЦЦЁ!
СТУДЭНТАМ – ПАСПЯХОВАГА ЗАВЯРШЭННЯ ВЯСНО-
ВАЙ СЕСІІ І ЗДАРОВАГА АДПАЧЫНКУ!
АБИТУРИЕНТАМ – ПЁГКІХ БІЛЕТАЎ НА ЎСТУПНЫХ ЭКЗАМЕНАХ!**

У вучэбных карпусах універсітэта зранку – нібы ў патрывожаным вуллі. Экзаменацыйная стыхія з уласцівымі ёй мітуснёй, хваляваннямі, слязамі радасці, а часам і адчаю на вачах, ліхаманкавым гартаннем старонак падручнікаў, канспектаў перад дзвярамі, за якімі выкладчыкі правяраюць на трываласць студэнцкія веды, уладараць у ГДУ увесь месяц чэрвень. І нягледзячы на тое, якое надвор'е на вуліцы, у аўдыторыях і калідорах па-сапраўднаму гарача ад напаляў страасцей і пачуццяў.

Многіх студэнтаў можна крыху папрацавалі ў лабараторыях кафедраў, а затым адправіліся замацоўваць атрыманыя на занятках веды на вучэбна-навуковую базу "Чонкі", у дзіцячы санаторый "Жывіца", які размяшчаецца таксама ў гэтым урочышчы, на Гомельскую птушкафабрыку, у ВА "Беларуснафта". З добрым настроем прыступілі да практыкі тыя, хто мае ў залікоўках толькі выдатныя і добрыя адзнакі. У гр. Б-41, у прыватнасці, атрымалі пяцёркі пры здачы такіх дысцыплін, як "Уводзіны ў біяэхналогію", "Тэорыя эвалюцыі", "Экалогія і рацыянальнае прыродакарыстанне" і прадмета па спецыялізацыі Людміла Шаўцова (дарэчы, стараста групы), Вольга Собчанка, Аксана Барбацько, Вольга Дубініна, Вольга Карытка. У астатніх дзвюх групах таксама нямала студэнтаў, чые добрасумленныя адносіны да вучобы па вартасці ацэнены выкладчыкамі. Сярод іх – Юлія Бачура, Наталля Белянок, Юрый Вераб'ёў, Таццяна Ракава, Алена Шаблюк, Дзмітрый Гаспадароў, Паліна Барабанава, Наталля Ходас, Анатоль Пахальчук і інш.

Не ствараюць асаблівых праблем на факультэце першаккурснікі, якія адаптаваліся да рытму студэнцкага жыцця, падышлі да экзаменаў летняй сесіі без "хвастоў" па заліках. Лідэры ў вучобе першай і трэцяй груп – Таццяна Варанухіна, Вольга Баброўская, Ірына Шыпкова, Сцяпан Шульга, Дзмітрый Каган, Марына Шабаліна, Людміла Селязнёва. Яны могуць служыць сапраўдным прыкладам для студэнтаў гр. БР-12, дзе, на жаль, ніводнага выдатніка няма.

У наступным месяцы ліпені на біяфаку адбудзецца своеасаблівая "перастаноўка" сіл. Экзаменацыйную сесію будуць трымаць студэнты другога і трэцяга курсаў, якія зараз праходзяць практыку, а змяняць іх тыя, хто заканчвае апошнія выпрабаванні на веды.

Цішыню чытальных залаў, бібліятэк, напружанне ад колькасці прачытаных старонак, кніг і канспектаў лекцый ужо змянілі на прыродную ідылію будучыя геалагі. Іх месца практыкі ў Чонках, у ваколіцах г. Гомеля. Паспехі, няўдачы, радасць і засмучэнне – усё гэта прысутнічае на экзаменах у большай ці меншай ступені на астатніх факультэтах ГДУ. Для многіх бягучая сесія – і добры ўрок, як працаваць у вучэбным семестры, планавачы свой час, каб атрымаць добры вынік і ў заліковай кніжцы з'яўляліся лепшыя адзнакі.

Апошнія самыя сур'ёзныя і адказныя выпрабаванні ў студэнцкім жыцці трымалі і пяцікурснікі перад патрабавальнымі камісіямі пры абароне дыпломных работ і здачы дзяржаўных выпускных экзаменаў. І цяпер перад імі – шлях у самастойнае працоўнае жыццё. Няхай будзе ён для іх шчаслівым!

Т.НІКАЛАЕВА.
На здымках: на экзамене па ядзернай фізіцы студэнт гр. Ф-32 фізічнага факультэта Канстанцін Васілец паказвае выдатныя веды, і асістэнт кафедры тэарэтычнай фізікі А.М. Дзержэтка ацаніла яго адказ вышэйшым балам.

Таццяна Сяніна, пяцікурсніца факультэта замежных моў спецыяльнасці "Англійская мова", на працягу ўсіх студэнцкіх гадоў была сапраўдным прыкладам у вучобе для сваіх аднакурснікаў: удастоілася стыпендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Пацвердзіла дзяўчына свае выдатныя веды і ў час здачы дзяржаўнага экзамена па нямецкай мове. Фота У.Чысціка.

УДАСТОЕНЫ ВЫСОКАЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ УЗНАГАРОДЫ

За значны асабісты ўклад у развіццё айчыннай навукі і шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ордэнам **ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ** ўзнагароджаны прафесар кафедры алгебры і геаметрыі нашага ўніверсітэта, член-ка-

рэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі **ШАМЯТКОЎ Леанід Аляксандравіч**. З гэтай нагоды яго рэрача віншуюць рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, увесь калектыў выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў, яго былыя вучні і жадаюць Леаніду Аляксандраві-

чу моцнага здароўя, яшчэ доўгіх гадоў плённай працы на ніве навукова-педагагічнай дзейнасці.

"МЫ ЭТО МОЖЕМ"

Так называлася абласная выстава творчых работ дзяцей і моладзежы с фізічнымі абмежаваннямі, якая работала ў выставачным зале ГГУ імя Ф.Скорины. На ней прадставілі свае цікавыя і арыянальныя іздэлія ў самых разных жанрах 54 участніка ў вострасте ад 10 да 30 лет.

Посетітэлей выставкі радовал і удівлял полет авторскай фантазіі, тэхніцкай урөөн ісполнєния прєдставлєнных здєсь экспонатов – от іздєлія декоративно-прикладного творчєства (рєзьба по дрєву, живопись, ікебана, вязаніє, бисєроплєтєніє) до поэтїческого – сборнїков поэзіі.

Выставка стала в дєнь єє откритія настоящїм празднїком общєнія мєжду дєтємї, которые, к сожалєнію, не очєнь часто мोगут так шїроко вїдєть окружающїй мїр. Пока авторы работ смотрєлі інтєресную концєртную прोगрамму, подготवलєнную для нїх юнїмї артїстамї г.Гомєля – солїстамї клуба спортївного бального танца "Палєткї", участнїкамї театрa мод СШ № 35 і др., жюрї опрєдєлєло побєдїтєлєй в 12 номїнацї-

ях. Імї стали Александр Матросов, Игорь Лапїцкий, Татьяна Вакарїна, Сергей Сапонєнко, Дєніс Гєйлікмaн і др. Побєдїтєлі получїлі цєннєє подаркї, а сладкїє прїзы досталїсь всєм участнїкам выставкї бєз ісклєчєнїя. Спеціалнїмї Дїпломамї нагрaждєны руководїтєлі оргaнїзацїй, прїнявшїх учaстїє в єтой выставкє – Гомєльскаго рaйонного благотворїтєльного общєствєнного об'єдїнєнїя "Сємья", тєррїторїальных цєнтров соціальной облужївaнїя нaселєнїя Жєлєзнодорожного і Новобєліцкаго рaйоннов обласного цєнтра, городов Мозыря, Рєчїцы, Светлогорска, сємєйнoго дома в д.Клїмовкa Гомєльскаго рaйонa і др. Спoнсoром выставкї воступїл комїтєт по труду і соціальной зaщїтє Гомєльскаго облїсполкома.

Внеслї своєю лептo в мєрoпрїятїє студєнты і сотрудинок ГГУ імєні Ф.Скорїны, которых об'єдїнєнїє общєство "Друг дєтєй". Собрaннєє імї канцєлярскїє прїнадлєжностї, кнїгї тожє прєдaнєны в дар участнїкам выставкї.

Т.ДУБЯК.

ІДУЦЬ УСТУПНЫЯ ЭКЗАМЕНЫ

17 чэрвеня ў абітурыентаў завочнага факультэта нашага ўніверсітэта пачаліся ўступныя экзамены. Яны ажыццяўляюцца на 12 спецыяльнасцей. Сёлета без адрыву ад вытворчасці пачнецца падрыхтоўка спецыялістаў па фізічнай культуры для дашкольных устаноў.

Усяго на бюджэтныя і платныя месцы дзяржаўным планам набору на завочны факультэт прадугледжана прыняць 400 чалавек. Прэтэндэнтаў жа амаль удвая больш. Самы высокі конкурс на платную спецыяльнасць "Аздараўленчая і лячэбная фізічная культура": больш чым па тры чалавекі на месца. Найменьшая колькасць паступаючых аказалася на спецыяльнасць "Матэматыка". Прайшоўшыя па конкурсу на планавыя бюджэтныя месцы будуць залічаны ва ўніверсітэт да 5 ліпеня, на ўмовах аплаты навучаньня – да 31 жніўня.

ВЛІШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат факультэта псіхалогіі і давузаўскай падрыхтоўкі, калектыў кафедры сацыяльнай і педагагічнай псіха-

логіі гарача віншуюць асістэнта названай кафедры **ГАПАНОВІЧА-КАЙДАВА Мікалая Уладзіміравіча** з паспяховай абаронай дысэртацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата псіхалагічных навук.

Спорт "БАГАТЫ УРАДЖАЙ" ТРЭНЕРА

У спартыўным комплексе Магілёўскага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта з 14 па 16 чэрвеня праходзіў чэмпіянат Рэспублікі Беларусь па паўэрліфтынгу. Паспяхова выступілі на ім выхаванцы старшага выкладчыка кафедры фізічнай культуры і спорту ГДУ майстра спорту Ула-

дзіміра Галавача. Адразу тое з іх выканалі нарматыў для прысваєння звання "Майстар спорту Рэспублікі Беларусь". Гэта студэнт трэцяга курса эканамічнага факультэта Максім Пятроўскі і пяцікурснік факультэта фізічнай культуры Міхаіл Антропаў, якія ў вагавай катэгорыі да 52 кг занялі

адпаведна другое і трэцяе месцы. Першаккурснік факультэта фізічнай культуры Мікалай Жукоўскі выканаў за паветны нарматыў у вагавай катэгорыі да 90 кг. Усяго ў сёлетнім годзе Уладзімірам Галавачом падрыхтавана ўжо 4 майстры спорту нашай краіны.

Б.ВАЛОДЗІН.

З УЗНАГАРОДАЙ!

За шматгадовую плённую вучэбную і выхаваўчую работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці Ганаровай граматай ўніверсітэта ўзнагароджана дацэнт кафедры эканамічных тэорый **ПУХАВА Наталля Паўлаўна**.

ПРАЦАВАЦЬ ЯШЧЭ ЁСЦЬ НАД ЧЫМ

Адбылася справаздачная канферэнцыя прафсаюзнай арганізацыі супрацоўнікаў універсітэта. На парадак дня былі вынесены для абмеркавання справаздачы прафсаюза камітэта, яго рэзійнай камісіі аб дзейнасці за два апошнія гады, давыбары членаў прафсаюза і прыняцце Калектыўнага дагавора ГДУ імя Ф.Скарыны на 2002-2004 г.г.

У рабоце канферэнцыі прынялі ўдзел абраныя дэлегаты, а таксама рэктар, прарэктары, дэканы факультэтаў, загадчыкі кафедраў, кіраўнікі структурных падраздзяленняў.

Старшыня прафсаюза Г.І.Варатніцкі пачаў справаздачны даклад з прыёмнай навіны: згодна рашэння ЦВК галіновага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь прафсаюзнай арганізацыі ГДУ імя Ф.Скарыны, якая налічвае ў сваіх радах 1212 членаў, нададзены статус райкама прафсаюза. Гэта азначае павелічэнне колькасці складу прафсаюза: 12 чалавек уваходзіць у яго прэзідыум, які будзе збірацца на свае пасяджэнні раз у месяц, і астатнія 24 члены агульным саставам – раз у квартал.

Дакладчык усебакова ахарактарызаваў работу прафсаюза камітэта, яго шасці камісій, якія працавалі згодна Калектыўнага дагавора, Статута універсітэта, асвятлілі пытанні, якія ахоплівалі ўсе сферы жыццядзейнасці універсітэцкага калектыву – фінансаванне і зарплата, навуковы дасягненні, паказчыкі вучобы студэнтаў, стан працоўнай дысцыпліны, культурна-масавыя мерапрыемствы, прысвечаныя знамянальным датам і святам, сацыяльна-абарона (аздараўленне, выдзяленне матэрыяльнай дапамогі) і інш. У прыватнасці адзначалася, за два справаздачныя гады матэрыяльнай дапамогі было аказана калектывам факультэтаў і падраздзяленняў на агульную суму каля 5 млн. руб., выдзелена 277 пецявак, 178 з якіх – бясплатна, на культурна-масавую, спартыўную работу – адпаведна звыш 3,5 млн. руб. і 800 тыс. руб. Навагодні падарункаў было набыта на суму 1620 тыс. руб., 225 тыс. руб. выдаткавана на ўшанаванне ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, пажылых людзей, лепшых працаўніц да Міжнароднага жаночага свята. Прафкам заўсёды заахвочвае таксама пераможцаў універсітэцкай спартакіяды "Здароўе", аплчвае арэнду басейна, які наведваюць члены універсітэцкага калектыву са сваімі дзецьмі. Зараз атрымалі на першы месяц

лета пецёўкі ў аздараўленчы лагер "Сасновы бор" 17 дзядей выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Шмат зроблена па добраўпарадкаванню тэрыторыі, прылягаючай да універсітэта, вучэбна-навуковай базы "Чонкі", у чым вялікая заслуга фізічнага і біялагічнага факультэтаў, факультэта фізічнай культуры і спорту, будучых матэматыкаў і юрыстаў, іншых падраздзяленняў.

Г.І.Варатніцкі засяродзіў увагу і на нявырашаных пакуль праблемах і пытаннях: з-за адсутнасці фінансавых сродкаў закансерваваны спартыўны комплекс па вул. Песіна, вялікі аб'ём рамонтных работ патрабуецца зрабіць у вучэбных корпусках №№ 1, 3, у калектывах інтэрнатаў ёсць таксама свае недапрацоўкі, ёсць прэтэнзіі да работнікаў з ліку абслугоўваючага персаналу (сантэхнікі, электрыкі, вадзіцелі), якія неаднойчы карысталіся матэрыяльнай дапамогай, выдзеленай прафсаюзам, а прафсаюзныя ўзносы не плаціць, і інш.

У дакладзе адзначалася, што ў апошні час прафсаюзам давалася працаваць у складаных умовах. Урадам былі прыняты новыя заканадаўчыя і нарматыўныя акты, якія абмяжоўваюць дзеючую сістэму сацыяльнага забеспячэння, забаранілі наймальніку пералічваць цэнтралізавана прафсаюзныя ўзносы па безнаўнаму разліку, што з'яўляецца парушэннем арт.107 Працоўнага Кодэкса Рэспублікі Беларусь. Ва універсітэце члены прафсаюза вымушаны былі збіраць ўзносы наяўнымі грашыма па ведамасцях. Своечасова, без затрымак іх здавалі ў прафкам біялагічны, фізічны факультэты, факультэт замежных моў, вучэбны аддзел і інш. Цяпер вырашана пытанне з філіяльнай Беларусбанка, які абслугоўвае ГДУ, згодна падпісанага кожным членам прафсаюза плацежнага даручэння адлічваць прафсаюзныя цэнтралізаваныя ўзносы прафсаюзнай арганізацыі універсітэта выйшлі 40 чалавек з абслугоўваючага персаналу і 38 выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Г.І.Варатніцкі прызнаў у гэтым і віну прафсаюза работнікаў, якія мала тлумачылі людзям аб функцыях прафсаюза. Сітуацыя, якая склалася на сённяшні дзень у самай масавай грамадскай арганізацыі ў выніку палітыкі ўрада, усё ж не павінна выклікаць у людзей пачуццё безвыходнасці, трэба ўмацоўваць аўтарытэт прафсаюза ў працоўным калектыве.

З дакладам аб рабоце рэзійнай камісіі за справаздачны перыяд выступіла яе старшыня Т.У.Ушак.

У спрэчках па дакладах прынялі ўдзел старшыня жыллёва-бытавой камісіі прафсаюза М.М.Фядосенка, які ахарактарызаваў стан спраў з ўлікам работнікаў універсітэта, што маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, старшыня Савета жанчын ГДУ Т.І.Язэпава, якая расказала аб яго цесным творчым супрацоўніцтве з прафсаюзам і адміністрацыяй, і рэктар прафсаюза М.В.Селькін. Міхаіл Васільевіч, у прыватнасці, адзначыў, што прафсаюзная арганізацыя універсітэта, нягледзячы на ўсе аб'ектыўныя складанасці, высталяла, працуе на карысць нашай агульнай справы. Ён даў станоўчую ацэнку дзейнасці прафсаюза камітэта.

Дэлегаты канферэнцыі прызначылі работу прафсаюза за справаздачны перыяд здавальняючай, зацвердзілі даклад рэзійнай камісіі.

У склад прафсаюза давыбраны 23 члены, абраны яго прэзідыум.

Па інфармацыі старшыні прафсаюза Г.І.Варатніцкага на канферэнцыі прыняты Калектыўны дагавор ГДУ імя Ф.Скарыны на 2002-2004 г.г., перад рэктаратам пастаўлена пытанне аб адшуканні грашовых сродкаў на працяг работ у пераліку нявыкананых пунктаў папярэдняга Калектыўнага дагавора па добраўпарадкаванню тэрыторыі універсітэта, рамонт корпусоў, інтэрнатаў.

На канферэнцыі прынята таксама Пагадненне паміж рэктаратам і калектывам студэнтаў па сацыяльна-эканамічных пытаннях на 2002-2004 г.г., якое з'яўляецца дадаткам да Калектыўнага дагавора універсітэта. З інфармацыяй па гэтым пытанню выступіла старшыня прафсаюза студэнтаў Н.І.Колтышава.

Т.ДУБЯК.

сідэты выйшлі 40 чалавек з абслугоўваючага персаналу і 38 выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Г.І.Варатніцкі прызнаў у гэтым і віну прафсаюза работнікаў, якія мала тлумачылі людзям аб функцыях прафсаюза. Сітуацыя, якая склалася на сённяшні дзень у самай масавай грамадскай арганізацыі ў выніку палітыкі ўрада, усё ж не павінна выклікаць у людзей пачуццё безвыходнасці, трэба ўмацоўваць аўтарытэт прафсаюза ў працоўным калектыве.

З дакладам аб рабоце рэзійнай камісіі за справаздачны перыяд выступіла яе старшыня Т.У.Ушак.

У спрэчках па дакладах прынялі ўдзел старшыня жыллёва-бытавой камісіі прафсаюза М.М.Фядосенка, які ахарактарызаваў стан спраў з ўлікам работнікаў універсітэта, што маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, старшыня Савета жанчын ГДУ Т.І.Язэпава, якая расказала аб яго цесным творчым супрацоўніцтве з прафсаюзам і адміністрацыяй, і рэктар прафсаюза М.В.Селькін. Міхаіл Васільевіч, у прыватнасці, адзначыў, што прафсаюзная арганізацыя універсітэта, нягледзячы на ўсе аб'ектыўныя складанасці, высталяла, працуе на карысць нашай агульнай справы. Ён даў станоўчую ацэнку дзейнасці прафсаюза камітэта.

Дэлегаты канферэнцыі прызначылі работу прафсаюза за справаздачны перыяд здавальняючай, зацвердзілі даклад рэзійнай камісіі.

У склад прафсаюза давыбраны 23 члены, абраны яго прэзідыум.

Па інфармацыі старшыні прафсаюза Г.І.Варатніцкага на канферэнцыі прыняты Калектыўны дагавор ГДУ імя Ф.Скарыны на 2002-2004 г.г., перад рэктаратам пастаўлена пытанне аб адшуканні грашовых сродкаў на працяг работ у пераліку нявыкананых пунктаў папярэдняга Калектыўнага дагавора па добраўпарадкаванню тэрыторыі універсітэта, рамонт корпусоў, інтэрнатаў.

На канферэнцыі прынята таксама Пагадненне паміж рэктаратам і калектывам студэнтаў па сацыяльна-эканамічных пытаннях на 2002-2004 г.г., якое з'яўляецца дадаткам да Калектыўнага дагавора універсітэта. З інфармацыяй па гэтым пытанню выступіла старшыня прафсаюза студэнтаў Н.І.Колтышава.

Т.ДУБЯК.

ПАЦВЕРДЗІЛІ ВЫСОКАЕ МАЙСТЭРСТВА

Беларуская зямля славуца не толькі прыроднымі багаццямі, рэкамі ды азёрамі, але і сваімі талентамі. Аб гэтым яшчэ раз яскрава засведчыла тая культуровая імпрэза, актыўны ўдзел у якой прынялі студэнты і выкладчыкі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны.

Размова ідзе аб XXI Міжнародным фестывалі праваслаўнай музыкі ў польскім горадзе Гайнаўка, што на Беларуска-польскай мяжы. Народная харавая капэла "Дзянніца", якую вось ужо 13 год узначальвае Мікалай Аляксандравіч Казлоў, атрымала запрашэнне прыняць удзел у фестывалі, што само па сабе з'яўляецца вялікім гонарам як для ГДУ, так і для нашай рэспублікі. На жаль, эканамічны крызіс у Беларусі адбіўся і на сістэме народнай адукацыі, таму сродкі на паездку студэнты былі вымушаны шукаць самі. Тым не менш хочацца выказаць падзяку рэктару нашага ўніверсітэта М.В.Селькіну, галоўнаму бухгалтару І.А.Куравай і старшыні прафсаюза студэнтаў Н.І.Колтышава за тое, што яны аказалі карысную матэрыяльную дапамогу.

Нягледзячы на ўсе цяжкасці і складанасці, калектыву здолеў прыехаць у Гайнаўку. Фестываль праходзіў з 28 мая па 2 чэрвеня 2002 г. На гэтым фестывалі зямлю з'ехалі калектывы з Расіі, Украіны, Арменіі, Македоніі, Босніі, Герцагавіны, Літвы, Эстоніі, Фінляндыі і нават хор Праваслаўнай Тэалагічнай семінарыі з далёкай Індыі.

Харавая капэла "Дзянніца" выступіла на конкурсе з праграмай, складзенай з 5 песнапенняў рэлігійнага характару. Акрамя асноўнай праграмы спевакі з Гомеля прымалі ўдзел у канцэртах у г.Беластоку, дзе яны паказвалі сваё майстарства перад польскай публікай у залах філармоніі і Медыцынскай акадэміі. Акрамя таго, капэла спявала на заключных гала-канцэртах у Гайнаўцы і Беластоку. І паўсюль выступленні "Дзянніцы" суправаджаліся апладысмантамі і кветкамі ад уражаных слухачоў. Аб цікаўнасці палякаў да беларускіх спевакоў сведчыць і той факт, што Беластоцкае радыё ўзяло інтэрв'ю ў М.А.Казлова, а ў дадатак да гэтага групавы фотаздымак капэлы быў памешчаны ў Інтэрнэце на сайце фестывалю.

Акрамя канцэртных выступленняў калектыву браў удзел у культурнай праграме, падрыхтаванай польскім боксам. Асабліва цікавым было наведванне Беларускай пушчы. Тут арганізавалі пікнік каля вогнішча, дзе ў добра-зыхлівай атмасферы прадстаўнікі розных краін размаўлялі адзін з адным ды разам спявалі песні.

Што ж датычыцца самаго фестывалю, то журы было вельмі кампетэнтным і прадстаўнічым. Гэта і кампазітар, прафесар, выкладчык Варшаўскай акадэміі музыкі Рамуальд Твардоўскі, і дырыжор Дзяржаўнага хору тэлебачання і радыё Беларусі прафесар Віктар Роўда, і кіраўнік кафедры харавога дырыжывання Маскоўскай кансерваторыі прафесар Барыс Тэўлін і іншыя. Такім чынам журы фестывалю было аб'ектыўным і строгім, таму 3-е месца, якое заняла народная капэла з Гомеля ў намінацыі "Непрафесійныя спевакі калектывы", можна лічыць сведчаннем не толькі высокага майстарства капэлы і яе кіраўніка, але і пэўным крытэрыем той палітыкі, якую дзяржава праводзіць па падтрымцы самадзейных музычных калектываў.

Ігар ВОДНЕЎ, студэнт 4 курса гістарычнага факультэта, удзельнік харавой капэлы "Дзянніца".

ВЫНІКІ АГЛЯДУ-КОНКУРСУ

УДАСКАНАЛЬВАЦЬ ВЫХАВАЎЧУЮ РАБОТУ

У бягучым навучальным годзе ў ГДУ быў аб'яўлены конкурс на лепшую арганізацыю выхаваўчай работы сярод факультэтаў. Яго асноўныя мэты і задачы – актывізацыя выхаваўчай работы, павышэнне яе эфектыўнасці, вывучэнне вопыту факультэтаў па фарміраванню грамадзянскіх, сацыяльных і асабовых якасцей маладога чалавека.

У адпаведнасці з Палажэннем аб аглядзе-конкурсе на месці дэканаў па выхаваўчай рабоце прадставілі зводныя справаздачы па асноўных яе накірунках на разгляд камісіі, якую ўзначальваў старшыня Каардынацыйнага савета прарэктар па выхаваўчай рабоце А.В.Лысянкоў. Пасля грунтоўнага аналізу справаздачнай інфармацыі камісія падвяла вынікі, якія былі аб'яўлены на вечары ўшанавання сёлетніх пяцікурснікаў ГДУ – актывістаў грамадскага і культурнага жыцця універсітэта. Аб гэтым газета ГДУ паведамляла ў сваім нумары за 11 чэрвеня г.г. Нагадаем чытачам, што першыя тры прызавыя месцы занялі адпаведна факультэт фізічнай культуры і спорту, біяфак і эканомфак. А далей месцы размеркаваліся наступным чынам: 4-е – філфак, 5-е – факультэт замежных моў, 6-е – матфак, 7-е – юрыдычны і гістарычны факультэты, 8-е – геалага-геаграфічны факультэт, 9-е – факультэт псіхалогіі і давузаўскай падрыхтоўкі і 10-е – фізічны факультэт. Намеснікі дэканаў па выхаваўчай рабоце А.А.Іванец, М.М.Дайнэка, П.П.Саковіч, С.І.Ханеня, А.Д.Садоўска, В.Л.Мярэжа, А.І.Стральцоў, Я.А.Броўкін, Т.А.Шафарэнка, Т.В.Аўдोनіна і Т.П.Жалонкіна за важкі ўклад у арганізацыю выхаваўчай работы заахвочаны грашовымі прэміямі.

Вызначаны пераможцы і ў наступных намінацыях: арганізацыя выхаваўчага працэсу (стан дакументацыі, яе выкананне). Найбольшую колькасць балаў набраў фізічны факультэт, які прадаставіў падрабязную інфармацыю аб навуковай дзейнасці студэнтаў;

выніковасць вучэбнага працэсу. У ёй лідэрамі сталі тры факультэты, якія набралі роўную колькасць балаў: факультэт замежных моў, гістарычны і біялагічны факультэты;

эстэтычнае выхаванне (культурна-масавыя мерапрыемствы ва універсітэце і за яго межамі, удзел у творчых конкурсах). Найбольшую колькасць балаў набралі факультэт фізічнай культуры і спорту і эканомфак; спартыўна-масавая работа, мерапрыемствы па прафілактыцы СНІДу, наркаманіі і курэння. Бясп-

рэчным лідэрам тут стаў факультэт фізічнай культуры і спорту. Эканомфак таксама можа ганарыцца сваімі спартыўнымі поспехамі: тут вялікая колькасць студэнтаў займаецца рознымі відамі спорту, паспяхова ўдзельнічае не толькі ва універсітэцкіх, але і гарадскіх, абласных, рэспубліканскіх спаборніцтвах і займае прызавыя месцы. Дастатковую колькасць балаў набралі і будучыя біёлагі;

працоўная дзейнасць (правядзенне рамонтных работ у корпусках, удзел у будатрадаўскай руху, уборка замацаваных тэрыторый). Практычна ўсе факультэты працавалі добра і атрымалі максімальную колькасць балаў. Па будатрадаўскай дзейнасці інфармацыю даў толькі эканомфак, які стаў лідэрам у названай намінацыі;

узаемадзеянне з Каардынацыйным саветам, сістэма інфарміравання студэнтаў (наяўнасць выхаваўчай аргструктуры – нам. дэканаў, куратараў, студэнцкага актыву, насценнага друку). Пераможцам стаў біялагічны факультэт, не на многа ад якога адстаў факультэт фізічнай культуры і спорту;

маральна-прававая культура студэнтаў (з факультэтаў, якія мелі парушэнні, здымаліся балы, а за наяўнасцю падзяк пабочных арганізацый – дабаўляліся.). Дзве падзякі былі адрасаваны студэнтам юрыдычнага факультэта ад органаў унутраных спраў. На біяфаку, факультэтах замежных моў, псіхалогіі і давузаўскай падрыхтоўкі парушэнняў не было адзначана, чаго нельга сказаць пра фізічны факультэт, дзе была самая большая колькасць парушэнняў. Таму пры размеркаванні месц ён аказаўся апошнім;

арганізацыя жыцця студэнтаў у інтэрнатах (правядзенне мерапрыемстваў і рэгулярнасць наведвання выкладчыкамі). Тут праводзілі мерапрыемствы толькі эканамічны і біялагічны факультэты, факультэт замежных моў. Ад астатніх, на жаль, такой інфармацыі не паступіла;

удзел нам. дэканаў у распрацоўцы дакументацыі. У ёй найбольшую колькасць балаў набралі юрысты.

З вышэйсказанага вынікае, што практычна кожны факультэт вызначыўся ў адной і нават у некалькіх намінацыях.

Правядзенне агляду-конкурсу на лепшую арганізацыю выхаваўчай работы сярод факультэтаў стане ў нашым універсітэце традыцыяй. А пажаданне такое – няхай з кожным годам аўтарытэтнай камісіі будзе ўсё больш цяжка вызначыць факультэт-пераможцу.

А.НАЗРАНКА, педагог-арганізатар аддзела выхаваўчай работы ГДУ.

ПАМЯТЬ ДУХОВНОЕ НАСЛЕДИЕ

Мудрость древних гласит: "Люди живут столько, сколько мы о них помним".

Льва Николаевича Гаранина будут помнить очень долго близкие, друзья, коллеги, многочисленные ученики. Они, равно как и продолжающие свою учебу на историческом факультете студенты, с глубокой благодарностью вспоминают этого интеллигентного, доброжелательного, высокообразованного человека, без остатка отдававшего свои знания, опыт и душевную теплоту студентам и коллегам.

Почти половину своей жизни он проработал на кафедре всеобщей истории нашего университета. Продолжительное время Лев Николаевич тяжело болел. Именно этот недуг заставил его в расцвете творческих сил уйти на пенсию. И все же он сохранил живую связь с кафедрой и факультетом. До последних своих дней Лев Николаевич консультировал студентов и молодых преподавателей, не прерывались нити его творческого общения с коллегами. Л.Н.Гаранин оставил нам в наследство не только светлую память о себе – удивительном человеке, особенной личности, видном ученом, талантливом педагоге, но и поистине бесценную библиотеку по зарубежной и отечественной истории. Эти книги семья Гараниных собирала всю свою жизнь. Часть их Лев Николаевич подарил своим ученикам, коллегам и кафедре. По его воле это богатое, профессионально подобранное собрание передается в дар университетской библиотеке. Оно составлено из книг по истории Германии, Франции, истории политических движений в странах Западной Европы, истории международных отношений, мемуарной литературы, энциклопедических изданий и научной периодики. Особенно ценными являются работы классиков исторической науки Е.В.Тарле, С.М.Соловьева, Ж.Жореса, А.З.Ман-даментальные издания.

Книги, как и люди, имеют свою судьбу. Подаренная Львом Николаевичем Гараниным библиотека послужит благородному делу профессионального и гуманистического воспитания студенческой молодежи, ибо, как сказал Цицерон: "История – это жизнь памяти".

КОЛЛЕГИ, УЧЕНИКИ, СТУДЕНТЫ.

Іван ХАРЛАМОВ

О "СОЛНЕЧНОМ БЕРЕГЕ"

Здоровье поправить
С надеждой и верой
Сюда мы
Стремимся не зря...
Солнечный берег!
Солнечный берег –
Чудо седого Днепра!

Воздух сосновый,
Солнце и всплески воды.

Такут, как в дымке,
Здесь грусть и заботы, –
Тешит нас
Песенный лад...
Смех и веселье,
Шутки-остроты
Душу и силы крепят.

Климат и впрямь
Здесь бодряще-здоровый, –
Лес, луговые цветы...
Тут нас врачуют

Здоровья набраться
С надеждой и верой
Сюда мы
Спешили не зря...

Солнечный берег!
Солнечный берег –
Чудо седого Днепра!

Как жить легко,
Когда все знаешь!
Не блудишь
В потемках дорог...
Друзей
По нраву выбираешь.
Во всем свой видишь
Смысл и прок.

От суеты и дел
Устав,
Больших не делаешь
Ошибок,
До мелочей
Все рассчитав.

Умом развеешь
Все печали,
Что так порою
Сердце жгут...
И все ж
Неведомые дали
Меня
Безудержно влекут!

И хоть бег времени
Так зыбок,

знакомьтесь: новые имена

Серьезно занимается поэзией Ольга Савельева начала сравнительно недавно, а первые пробы пера были у нее во время учебы в школе, потом в областном лицее. Те несмелые рифмованные строки она посвящала красоте природы, пыталась также писать и прозу.

Богатый духовный мир Ольги, ее безграничная фантазия (она очень много читает, особенно исторической, фантастической литературы, увлекается языческими легендами) дали ее творческому воображению мощный импульс как в выборе тем своих стихов, так и выразительных средств. Философская углубленность, которая доминирует в ее стихах, невольно заставляет многое переосмыслить в понимании жизни и тем, кто знакомится с ее поэзией.

Ольга САВЕЛЬЕВА

студентка 2 курса факультета иностранных языков.

ПРОСТО О ЖИЗНИ

"Это просто замкнутый круг..."
"Ария"

Мы глупо ищем смысл жизни
В своей стране, за рубежом,
Пытаясь втиснуть его в призму,
Иль воду превратить в вино.

Себе зачем-то объясняем,
Ответы странные даем,
Как будто все на свете знаем,
Не замечая, как живем.

На Родине нам места мало,
И дом наш собственный не мил,
Кибитка в поле убежала –
И мы за ней теперь спешим...

Друзей меняем, как перчатки,
Врагов меняем, как друзей,
Но тянемся за Раем сладким,
Хоть и живем в миру страстей.

А счастья дольку хочет
каждый...

Епископ ты иль гугенот,
Но тянешься рукой бумажной:
Кто больший оторвет кусок?

И так проходит жизнь слепая –
В слезах, предательстве,
вражде...
Но думал кто, в других страдая,
Что этим мы несем себе?

Оскалившись, подносим спичку –
И запылал соседский дом.
А это входит ведь в привычку –
Опаливать друзей огнем,

В других сжигать святыне чувства –
Любовь, привязанность, мечту,
И ненависть будить искусно,
И Свет гасить, впуская Тьму...

Мы глупо ищем смысл жизни...
Быть может, в этом наша суть.
Вот только жизнь не втиснешь
в призму,
Ведь жизнь – не глина, это –
путь.

В ВЕЧНОСТИ...

Не жена я тебе –
Не венчали нас,
Далека от тебя –
То огонь погас,
Птицей в небо лечу –
Крылья сильные,
Звездной тенью брожу –
Ночи длинные.
Над землей свети –
Не найдешь меня,
К краю света иди –
Не увидишь дня,
Мою душу зови –
Не откликнется,
Меня в Космосе жди –

Свет рассыплется.
Золотистой струны
Звуки чистые –
Это капли дождя
Серебристые,
Это крик в Тишине –
Не догнать его,
Это холод во Тьме –
Он венец всего.
Не вернуть нам Судьбы –
Улетела прочь.
Мокрый след от слезы –
Это снова Ночь.
В том Свобода твоя –
В Бесконечности,
Но жена я Ему –
В Вечности...

Разговор Богов с людьми

Кто вы, бредущие во мраке?
Чего вы ждете от пути?
– В конце туннеля светлый факел,
К нему судьба наша идти.
Зачем пришли вы на планету?
Зачем вас Солнце жжет огнем?
– Оно дает нам море Света,
Дает нам Жизнь, и мы живем.
Какие создали вас силы?
Чей дух живет в телах людей?
– Отнюдь не вы нас породили,
А наша сущность – Дух Страстей.
Кому вы сердце подчинили?
Что есть для вас всесильный Рок?
– Любви себя мы подарили,
А Рок – ничто, он нам не Бог.
Так кто судьбу вашу решает?
Под властью чьей живете вы?
– В нас сущность чувства составляют,
Творцы судьбы своей – лишь мы.

Наталья ГОВОРУШКИНА

студентка гр. ПМ-15
математического факультета

Я устала от старых друзей,
От душевной людской пустоты,
От открытых все время дверей
И нелепой смешной суеты.
Все всё время куда-то спешат,
Успевают смотреть на часы
И ворочают наш земной шар,
Где как пот капли свежей росы.
Только я никуда не спешу
Да и время мне некуда деть:
По ночам стихи, песни пишу
И боюсь как бы все не успеть.
Будет нечем себя мне занять,
Избегая людской суеты,
Лучше медленно все успевать,
Чем, успев, жить среди пустоты.

Яна ЧЕРНУХИНА

слушательница
подготовительных курсов

УСТАЛОЕ

Когда от грязи устаешь,
Бессильно голову склоняешь.
Пушиной по ветру плывешь,
Ладонью слезы утираешь.

Когда потеряны слова,
Улыбкой грустной измеряешь
Былой надежды острова
И очень тихо умираешь.

О, как мне хочется взлететь
Над глупым миром,
безобразным.
Любовью сердце обогреть
И думать только о прекрасном.

Как больно забывать любовь,
Когда ты знаешь – нет пути обратно.
И лишь луна над головой
Кричит, что ведь сама ты в этом виновата.

Пути обратного нам не найти.
Мы утонули в море нашей боли,
И лишь одно желание в груди –
Скорее отпустить себя на волю.

Нам будет трудно жить с тобой вдвоём,
Но свет берет свое над болью,
И скоро мы уже не вспомним,
Кто первый предложил уйти.

Станислав ГАЛКОВСКИЙ

студент 3 курса физического факультета

БЛЮЗ ПОДЗЕМНОЙ СКРИПКИ

Вчера весь день шел дождь. Я спустился в подземный переход, там тихо и грустно играла скрипка, ей было плохо. Моя гитара, помолчав, подхватила ее блюзовые нотки.

Играла скрипка в переходе,
О вдохновеньи и погоде,
О странно синем небосводе,
И неосознанной любви.
Играла скрипка в переходе,
Я где-то слышал это вроде,

Но классика теперь не в моде,
Смычком волнение не зови.

Играла скрипка в переходе,
Ища признания в народе,
И как на обмелом броде,

Бурлил мотив, струной журча.
Играла скрипка в переходе,
И пес не думал о породе,
А повинуюся природе,
Лизал подошвы скрипача.

Как пела скрипка в переходе,
О звезд далеком хороводе,
И белоснежном теплоходе,
Что манит нас на острова.
Как пела скрипка в переходе,
О сложном жизненном походе,
Где клетка не родня свободе,
Но я ушел, забыв слова.

Кацярына КАРАТЫШ

студэнтка гр. Б-32
філалагічнага факультэта

ЦУДОЎНАЯ ПЕСНЯ

Цудоўная песня ў сэрцы гучыць,
І з гэтай песняй мне хочацца жыць.
– Аб чым тая песня? – спыталі ў мяне.
Яна аб прыгожай чароўнай вясне.
Яна аб цудоўным дзівосным жыцці

І аб трапяткім незямным пачуцці.
Няма ў гэтай песні ні дрэнных, ні злых,
Няма жорсткіх слоў, што так колюць нам слых.
І толькі пяшчота, цяпло і спакой
Пануюць у песні дзівоснай маёй.
– Давай, заспявай, – кажуць, – песню хутчэй,
Каб стала на сэрцы адразу цяплей,
І біцца яно наўздагон пачало,
І ўсё, як у сне, навакол ажыло.

ПЕСНЯ ЖАЎРУКА

Нябесны сонечны блакіт
І птушка ў вышыні.
Пачуй, то жаўранак звiнiць
У соннай цішыні.
Прыслухайся, аб чым пяе

Малечы той спявак.
Ён гімны сонцу аддае,
Ён, сапраўды, дзiвак.
А сонца слепiць і пячэ,
Што не ўзняць вачэй.
І песня звонкая цячэ
Усё вышэй, вышэй.

Юрый ВИШЕНКОВ

Спасибо тебе, муза, ты мой бог.
Я благодарен за возможность мыслить.
По возрастанию складывая мысли,
Я их рифмую, не считая строк.
Спасибо тебе, муза, ты мой бог.
Я изливаю душу на бумаге.
И разрастается любви моей росток
К тебе, поэзия, ты жизнь моя и бог.

Я счастлив в те часы, когда ты рядом,
Когда ты вдохновение даешь,
Когда ты проверяешь острым взглядом
Мои стихи и песни мне поешь.
Спасибо, жизнь, что ты у меня есть,
Спасибо за ошибки и награды.
Я благодарен, мне другой не надо.
Спасибо, жизнь, что ты у меня есть.

Сергей МЕЗГА,
выпускник заочного факультета
специальности "История"

СОНЕТ

Люблю тебя – от чувства задыхаюсь –
Как нежные мимозы любишь ты,
В цветах других не видя красоты,
Мимозами так сладострастно наслаждаясь!

Как много я цветов сорвать бы смог –
Бесчувственно, не слыша аромата, –
И не жалеть, что сломан безвозвратно
Прекрасный для кого-то стебелек!

Лишь на мимозу не поднимется рука –
Не потому, что слишком уж хрупка,
А потому, что полюбил в февральские морозы,
Свое безумством страсти сердце опьяня,
В ночи мечту к себе маня –
Тебя, что так похожа на мимозу!

Марина СЕРГЕЕНКО,
студентка гр. Р-41 филфака

Я письма старые не жгла
И, видно, верно делала,
Что их на память берегла,
Написанному верила.
Их отправляли мне друзья,
Когда в часы досуга

На ум им приходила я,
Их давняя подруга.
Они наполнены теплом,
Любовью и заботой,
И молодостью золотой,
И трудною работой.
Пусть пройдет немало лет,
Пусть будущее всюду,
И пусть переменится свет –
Я письма жечь не буду.

Марина САВИЦКАЯ,
студентка гр. БА-13
филологического факультета

Вы видели, как умирают волны,
С разгоном находя на берегу? –
Они спешат обратно в море,
Но погибают тихо в пене.

Вы видели морской соленый воздух,
Который разъедает, как разлука,
Который говорит тебе тихонько,
Что мы не сможем друг без друга?

Вы видели, как умирает счастье?
Оно кричит, как чайки над водою
И не дает тебе забыть,
Что ты живешь уже не мною...

Вы знаете, как умирает дружба,
Которая жила в тебе годами? –
Она уходит, как волна-подружка:
Не попрощавшись навсегда с друзьями...

Вы знаете, как умирает дружба?
Как луч последний солнца над волною.
А знаешь, как уходит детство? –
Не попрощавшись навсегда с тобою...

Алёна АЗЁМА,
студентка гр. БА-13
филологического факультета

Безумство ночи, призрак дня
И мракобесие теней
Слагают в памяти людей
Ассоциацию огня.

А символ дня, тепло и свет,
Всегда желанен для людей.

Такие разные понятия,
Так не похожи друг на друга,
Но все же общего в них много
Найдешь ты сразу. Но откуда?...

Вот так. Простой огонь, а сколько
Поляризованных понятий.
В простом так значимости много,
А люди любят усложнять все.

Огонь, как ночь, подчас безумен
И в то же время светел, как день,
И действо таинств он повсюду
Предоставляет. Это – тень.

Безумство – ночь, невинность – день,
Страх, страсть и тайна, с ними –
время:
Огонь не вечен, он – лишь тень,
Он пепел времени, потеря...

Огонь несет в себе опасность,
Цвет пылкой страсти – это красный,

ДА ВЕДАМА АБИТУРЫЕНТАЎ АПЛАТА ЗА НАВУЧАННЕ: ЯЕ ПАМЕРЫ

На пасяджэнні Савета Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны, якое адбылося 28 мая г.г., было зацверджана Палажэнне аб платным навучанні ў ГДУ 2002-2003 навучальнага года.

Папярэдні кошт платнага навучання за год устаноўлены ў наступных памерах: для дзённага навучання на наступны спецыяльнасці – “Руская філалогія”; “Руская філалогія са спецыялізацыяй “Беларуская мова і літаратура”; “Беларуская філалогія”; “Беларуская філалогія са спецыялізацыяй “Англійская мова”; “Беларуская філалогія са спецыялізацыяй “Літаратурная работа ў газетах і часопісах”; “Матэматыка”; “Прыкладная матэматыка (навукова-вытворчая і навукова-педагагічная дзейнасць)”; “Фізіка (навукова-вытворчая і навукова-педагагічная дзейнасць)”; “Фізіка з дадатковай спецыяльнасцю “Тэхнічная творчасць”; “Фізічная электроніка”; “Геалогія і разведка месцанараджэнняў карысных выкапняў”; “Геаграфія”; “Немецкая мова”; “Гісторыя”; “Гісторыя з дадатковай спецыяльнасцю “Англійская мова”; “Фізічная культура”; “Біялогія”; “Геаэкалогія” – **796 тыс. 772 руб.** На спецыяльнасці – “Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт”; “Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве”; “Камерцыйная дзейнасць”; “Фінансы і крэдыт”; “Сусветная эканоміка”; “Англійская мова”; “Псіхалогія”; “Правазнаўства”; “Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі” – **902 тыс. 764 руб.**

Кашт аплаты пры завочным навучанні: на спецыяльнасці – “Руская філалогія”; “Беларуская філалогія”; “Матэматыка”; “Геаграфія”; “Гісторыя”; “Фізічная культура (у тым ліку па скарочанай праграме)”; “Біялогія” – **318 тыс. 709 руб.** На спецыяльнасці – “Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт”; “Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве”; “Правазнаўства (у тым ліку па скарочанай праграме)” – **361 тыс. 105 руб.**

Нагадаем, што адной з прычын адлічэння студэнтаў з ўніверсітэта, якія набываюць спецыяльнасць на платнай аснове, з’яўляецца невы-

кананне падпісаных дагавораў і ў першую чаргу несвоечасовая аплата за вучобу.

Магчыма, камусьці з плацельшчыкаў за вучобу прыведзены вышэй лічбы здадзца празмерна высокімі. Каб не стваралася такога ўражання, спашлемся на некаторыя дадзеныя, апублікаваныя ў артыкуле “Дорогие студенты”, змешчаным на 17 старонцы “Аргументов и фактов” № 21 за 2002 г. З гэтай публікацыі вынікае, што ў бягучым навучальным годзе самая дарагая адукацыя была ў Беларускім дзяржаўным ўніверсітэце. У прыватнасці, плата за навучанне на факультэце міжнародных адносін на стацыянары складала 3000 у.а. у год, а на завочным аддзяленні ад 700 да 1500 у.а.

Кашт навучання ў Мінскім дзяржаўным медыцынскім ўніверсітэце таксама залежыць ад абранай спецыяльнасці: лячэбная справа і педыятрыя – 900 тыс. руб. у год, стаматалогія – 3 млн. руб., медыка-прафілактычная справа – 1 млн. 700 тыс. руб.

У сярэднім жа па вядучых вышэйшых навучальных установах беларускай сталіцы плата за навучанне ў бягучым навучальным годзе складала: у БДУ – 1400 – 3000 у.а., у Беларускім дзяржаўным ўніверсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі – 960 тыс. – 1 млн. 400 тыс. руб., у Беларускім дзяржаўным эканамічным ўніверсітэце – каля 860 у.а., у медыцынскім дзяржаўным ўніверсітэце – 1 млн. 700 тыс. руб. – 3 млн. руб., у Мінскім дзяржаўным лінгвістычным ўніверсітэце – каля 1000 у.а., у Мінскім дзяржаўным педагагічным ўніверсітэце імя М.Танка – 600 – 650 у.а., у Беларускім нацыянальным тэхнічным ўніверсітэце – 520 – 680 у.а., у Беларускім дзяржаўным агра-тэхнічным ўніверсітэце – 800 – 900 у.а.

Няма сумнення ў тым, што ў новым навучальным годзе ў пералічаных вышэй мінскіх ВУНУ аплата за навучанне будзе яшчэ вышэйшай. Так што, шануюныя чытачы, мяркуючы самі, дзе больш выгадна набываць вышэйшую адукацыю.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ аб’яўляе прыём у аспірантуру ў 2002 годзе

з адрывам ад вытворчасці па спецыяльнасцях:

матэматычная логіка, алгебра і тэорыя лічбаў; механіка дэфармуемага цвёрдага цела; оптыка; аналітычная хімія; фізіялогія; экалогія; матэрыялазнаўства ў машынабудаванні; тэлекамунікацыйныя сістэмы і камп’ютэрныя сеткі; матэматычнае мадэліраванне, лічбавыя метады і комплексны праграм; эканамічная тэорыя; эканоміка і кіраванне народнай гаспадаркай; фінансы, грашовы абарот і крэдыт; бухгалтарскі ўлік, статыстыка; беларуская літаратура; руская літаратура; беларуская мова; руская мова; тэорыя і гісторыя дзяржавы; гісторыя прававых вучэнняў; крымінальны працэс, крыміналістыка і судовая экспертыза, апэратыўна-пошукавая дзейнасць; грамадзянскі працэс; арбітражны працэс; агульная педагогіка, гісторыя педагогікі і адукацыі; тэорыя і метадыка навучання і выхавання (англійская мова сярэдняй і вышэйшай адукацыі); тэорыя і метадыка фізічнага выхавання, спартыўнай трэніроўкі, аздаравленчай і адаптыўнай фізічнай культуры; гідргеалогія; геафізіка, геафізічныя метады пошукаў карысных выкапняў; фізічная геаграфія і біягеаграфія глеб і геахімія ландшафтаў.

без адрыву ад вытворчасці па спецыяльнасцях:

аналітычная хімія; экалогія; эканамічная тэорыя; эканоміка і кіраванне народнай гаспадаркай; тэорыя кіравання эканамічнымі сістэмамі; макразэканоміка; эканоміка, арганізацыя і кіраванне прадпрыемствамі, галінамі, комплексамі; кіраванне інавацыямі; рэгіянальная эканоміка; лагістыка; эканоміка працы; эканоміка народанасельніцтва і дэмаграфія; эканоміка прыродакарыстання; і інш.; беларуская літаратура; руская літаратура; руская мова; грамадзянскае права; прадпрыемальніцкае права; сямейнае права; міжнароднае ўласнае права; крымінальнае права і крыміналогія; крымінальна-выканаўчае права; адміністрацыйнае права; фінансавое права; тэорыя і метадыка навучання і выхавання (англійская мова сярэдняй і вышэйшай адукацыі); тэорыя і метадыка навучання і выхавання (геаграфія сярэдняй і вышэйшай адукацыі); эканамічная, сацыяльная і палітычная геаграфія.

Паступаючыя ў аспірантуру здаюць конкурсныя ўступныя экзамены па філасофіі, замежнай мове і спецыяльнай дысцыпліне ў аб’ёме дзеючай праграмы для ВУНУ. Навучанне ў аспірантуры здзяйсняецца з адрывам і без адрыву ад вытворчасці. Тэрмін навучання ў аспірантуры з адрывам ад вытворчасці – 3 гады, без адрыву ад вытворчасці – 4 гады. У аспірантуру прымаюцца асобы, якія маюць вышэйшую адукацыю і здольнасць да навуковых даследаванняў. Да ўступных экзаменаў у аспірантуру прыёмнымі камісіямі дапускаюцца асобы, якія маюць вопыт практычнай работы (у тым ліку апублікаваныя работы), і выпускнікі ВУНУ па рэкамендацыям саветаў ВУНУ (факультэтаў) пры ўмове **высокага ўзроўню акадэмічнай падрыхтоўкі.**

Прыём і навучанне ў аспірантуры для фізічных асобаў, а таксама ведамстваў (арганізацый), якія не адносяцца да Міністэрства адукацыі, здзяйсняецца на аснове дагавораў або кантрактаў паміж фізічнай асо-

бай, ведамствам (арганізацыяй) і ГДУ. Навучанне ў аспірантуры замежных грамадзян рэгулюецца міждзяржаўнымі дамоўленасцямі, дагаворамі з арганізацыямі або кантрактам паміж замежнымі грамадзянамі і ГДУ.

Асобы, якія паступаюць у аспірантуру, падаюць заяву на імя рэктара ГДУ і прыкладваюць наступныя дакументы:

- асабісты лістак па ўліку кадраў, аўтабіяграфію і тры фотакарткі памерам 4Х6;
- спіс і копіі апублікаваных навуковых работ, вынаходніцтваў, патэнтаў і спіс справаздач аб выкананых даследаваннях і распрацоўках; асобы, якія не маюць апублікаваных навуковых работ, вынаходніцтваў і патэнтаў, прадстаўляюць навуковыя даклады (рэфераты) па выбранай тэме ў адпаведнасці са спецыяльнасцю;
- выпіску з пратакола пасяджэння савета (факультэта) вышэйшай навучальнай установы для асоб, рэкамендаваных у аспірантуру непасрэдна пасля заканчэння вышэйшых навучальных устаноў;
- копіі дыплама аб вышэйшай адукацыі і выпіску з заліковай ведамасці (дадатак да дыплама);
- выпіску з працоўнай кніжкі;
- копіі дакументаў аб здачы кандыдацкіх экзаменаў (пры наяўнасці ў паступаючых у аспірантуру здадзеных кандыдацкіх экзаменаў);
- пашпарт, дыплом аб заканчэнні вышэйшай навучальнай установы і дакументы аб здачы кандыдацкіх экзаменаў прад’яўляюцца асабіста.

Асобы, якія паступаюць у аспірантуру на накіраванню ведамстваў (арганізацый) або самастойна, дадаткова прадстаўляюць праект дагавора (кантракт) паміж накіроўваючым бокам і ГДУ.

Асобы, якія здалі поўнаасцю або часткова кандыдацкія экзамены, вызваляюцца ад адпаведных уступных экзаменаў і карыстаюцца пераважным правам залічэння ў аспірантуру па конкурсу.

Акрамя таго, пры роўнай колькасці балаў перавагу пры залічэнні маюць асобы ў якіх:

- больш высокая адзнака на ўступным экзамене па спецыяльнасці;
- спіс публікацый, а таксама стаж работы па дадзенай спецыяльнасці;
- ёсць дыпламы лаўрэатаў рэспубліканскага агляду-конкурсу студэнцкіх навуковых работ і рэспубліканскіх навуковых канферэнцый.

Асобы, якія паспяхова здалі ўступныя экзамены, але не прайшлі па конкурсу, могуць быць залічаны ў аспірантуру на кантрактнай аснове.

Асобы, залічаныя ў аспірантуру з адрывам ад вытворчасці, забяспечваюцца стыпендыяй. Іншагароднім прадстаўляюцца інтэрнат.

Асобы, якія раней прайшлі поўны курс навучання ў аспірантуру, правам паўторнага навучання ў аспірантуры без аплаты за навучанне не карыстаюцца.

Уступныя экзамены праводзяцца з 1 па 30 кастрычніка 2002 года.

Прыём дакументаў з 28 жніўня па 10 верасня 2002 года.

Дакументы накіроўваць на адрас:

246699, г.Гомель, вул. Савецкая, 104, аддзел аспірантуры (п. 4-11), тэл. 57-83-77.
РЭКТАРАТ.

О профилактике СПИДа

СПИД (синдром приобретенного иммунного дефицита) – инфекционное заболевание, сопровождающееся разрушением иммунной системы организма. Возбудителем заболевания является ВИЧ – вирус иммунодефицита человека.

На первое марта 2002 г. в Беларуси было выявлено 4097 случаев ВИЧ-инфицированных. Незавидное первенство здесь прочно удерживает Гомельщина – 2735 случаев.

Источник инфекции – больной человек или вирусосодержитель. Накопление вируса происходит в крови, сперме, влагалищных выделениях, а также в слюне, слюне, поте. Однако этого бывает недостаточно для передачи заболевания. Заражение происходит при повреждении слизистых оболочек и кожи.

Основными путями передачи инфекции (по данным ВОЗ) являются: сексуальные контакты между людьми, когда один из половых партнеров ВИЧ-инфицирован (80% случаев); использование для инъекций нестерильных шприцев и игл, что свойственно наркоманам (5%); переливание крови или использование препаратов крови от зараженного донора (5%); передача вируса плоду больной женщиной во время беременности, рождения ребенка или в период его грудного вскармливания (1-10%); пересадка органов и тканей, использование донорской спермы.

В Республике Беларусь основной причиной ВИЧ-инфицирования является инъекционное введение наркотиков (78%).

В настоящее время профилактика ВИЧ-инфекции направлена: на повышение сексуальной культуры населения; соблюдение принципа анонимности и добровольности при обследова-

КУЛЬТУРА ПОВЕДЕНИЯ – ПРЕГРАДА БОЛЕЗНИ

нии; использование для инъекций стерильных одноразовых шприцев и игл.

Профилактика заболевания должна проводиться среди определенных групп людей, которых относят к группам повышенного риска – гомосексуалисты, проститутки, наркоманы, реципиенты донорской крови. В первую очередь должны обследоваться ученики старших классов школ, учащиеся ПТУ, студенты. Наиболее опасными для заражения людей являются гомосексуальные половые контакты.

Основным фактором риска заражения при гомосексуальных, бисексуальных и гетеросексуальных половых контактах является частая смена половых партнеров. В связи с этим основным мероприятием по предупреждению заражения ВИЧ является формирование негативного отношения к случайным половым связям, половым извращениям и распутству.

ВИЧ-инфекция не передается через обычные бытовые контакты людей с больными и вирусосодержателями (рукопожатие, пользование телефонным аппаратом, общей ванной, сауной, туалетом, бельем, одеждой и т.д.). ВИЧ неустойчив во внешней среде (при температуре 37°С сохраняет жизнеспособность в течение 5 суток, при 50°С – 30 мин., при 56°С – 10 мин, при 100°С погибает мгновенно). Считается, что при использовании общественного транспортом, посещения театров, а также при кашле, чихании, дружеском объёме, поцелуе, укусе насекомых ВИЧ не передается.

Нельзя пользоваться чужими предметами личной гигиены: зубными щетками, бритвенными приборами и т.д. ВИЧ чувствителен к моющим средствам, спирту, которые инактивируют его

менее чем за 10 минут.

В парикмахерских, косметических салонах должны строго соблюдаться правила дезинфекции инструментов. После каждого посетителя их необходимо обрабатывать теплой водой с мылом, а затем стерилизовать в течение 45 минут. После этого инструменты опускают для хранения в спирт-денатурат до повторного использования. Настоящее стекло после каждого посетителя протирают 3% раствором хлорамина.

Медицинский инструментарий после использования обязательно нужно стерилизовать.

До настоящего времени создать вакцину против СПИДа не удалось.

По закону РБ “О мерах профилактики заражения вирусом СПИД” все иностранные граждане, прибывающие на учебу или работу в страну на срок более 3 месяцев, подлежат проверке на СПИД. Иностранцы, инфицированные ВИЧ, подлежат депортации из страны. Граждане республики, которые были за границей более 3 месяцев, также при возвращении на родину проходят обследование на ВИЧ. Предусмотрены и меры наказания лиц, которые сознательно распространяют ВИЧ-инфекцию (согласно ст. 157 УК РБ они наказываются лишением свободы на срок от 5 до 12 лет).

Проконсультироваться и обследоваться на ВИЧ-инфекцию можно в любой поликлинике, в том числе и анонимно, или в Областном Центре профилактики СПИДа по адресу: г.Гомель, ул.Сожская, 1, тел. 53-71-40.

А.ПАУК,
кандидат медицинских наук,
доцент кафедры ОЛФК.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадак абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНІК — Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны.
Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 2-14.
Тэл. 56-30-71.
E-mail: rggu@gsu.unibel.by
Зарэгістравана ў Міністэрстве інфармацыі Рэспублікі Беларусь 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263.

Спонсар газеты — прафкам студэнтаў.
Газета набрана і сверстана на настольна-издательском комплексе ИВЦ ГГУ, отпечатана на Республиканском полиграфическом предприятии “Полеспечатль”, г.Гомель, ул. Советская, 1.
Якасць друку адпавядае якасці арыгіналаў заказчыка.

Рэдактар
Уладзімір БАЛОГА
Аб’ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.000 экз.
Заказ 299.
Падпісана да друку 21.06.2002 г.